

Informacje o stanie realizacji zadań - obowiązek czy szansa?

Podstawa prawna

Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w terminie do 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt. 1, 2 i 3 lit. B – f, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty

Analiza informacji z roku 2009

Przygotowanie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych pod red. J.Herczyńskiego

- 1) objętość sprawozdań to od 2 do 200 stron
- 2) różnorodność tematyki
- 3) duża liczba danych statystycznych
- 4) mało danych finansowych
- 5) dużo opisów (np. osiągnięć konkretnego ucznia)
- 6) zwykle nie ma pokazanej dynamiki (zmiany w czasie)
- 7) ogromne zróżnicowanie szczegółowości (od uśrednień na poziomie typów szkół do szczegółów na poziomie klasy)

Kto jest adresatem?

Jak z mozaiki złożyć cały obraz?

Najczęściej podawane informacje dotyczą:

Typów i rodzajów szkół

Liczby oddziałów

Liczby uczniów

Zdawalność matur

Średnie wyniki na egzaminach i sprawdzianach,

Zdawalność egzaminów zawodowych

Liczebność, struktura kadry nauczycielskiej

Wydatki na oświatę (globalnie i na szkołę)

Wielkość subwencji oświatowej

Znacznie rzadziej porusza się kwestie:

Wynagrodzeń nauczycieli i pracowników administracji i obsługi

Wydatków w przeliczeniu na 1 ucznia

Kosztu 1 oddziału w różnych szkołach

Opieki przedszkolnej (% dzieci objętych),

Wydatków w stosunku do subwencji

Frekwencji uczniów w różnych szkołach

Drugoroczności uczniów

Naturalna potrzeba wiedzy

Od wielu lat samorządy opisywały swoje dokonania

- chęć pochwalenia się osiągnięciami
- analizy przypadków
- potrzeba diagnozy
- oczekiwania osób i instytucji
- warunek finansowego wsparcia
- inicjowanie dyskusji społecznej
- wewnętrzna potrzeba refleksji
- strategia oświatowa

Jak wykorzystać te informacje

- Do podejmowania decyzji o lokalnym charakterze
- Do wspierania konkretnych przedsięwzięć
- Do wyznaczania kierunków działań w oświacie
- Do określania priorytetów w oświacie
- Do wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych
- Do monitorowania

Jak wykorzystać te informacje

- informacje to zarówno podstawa do formułowania strategii oświatowych, jak i narzędzie do jej monitorowania
- sposób tworzenia i podawania informacji musi być jednak nieprzypadkowy
- konieczna jest koncentracja na ważnych obszarach, zachowanie spójności tematycznej w kolejnych latach, a dobór wskaźników przemyślany

Jakie elementy warto w informacjach zawierać

- Nie na jednego, jedynie słusznego sposobu przedstawiania informacji
- Nie oznacza to, że nie istnieją wypróbowane, rekomendowane zasady, zestawy danych, które warto w informacjach zamieszczać
- Szczegółowość, poziom agregacji powinien zależeć od wielkości jst (nie ma sensu opisywać każdej ze szkół w dużym mieście, w małej gminie jest to całkowicie realne)
- Stosować szerzej wskaźniki zamiast prostych danych statystycznych

Propozycja zawartości informacji

- Opis jednostki samorządu (dane ogólne) – typ, położenie (mapka), ludność, dochody, wydatki
- Wykaz jednostek oświatowych prowadzonych przez samorząd – krótki opis (lokalizacja, typy szkół, liczba uczniów, oddziałów, zawodów w których kształci się młodzież)
- Liczba placówek oświatowych dotowanych przez jst (typy, rodzaje, liczebności)
- Demografia (jak było, jak jest, jak będzie (szanse i zagrożenia dla stabilności kształcenia)
- Finanse oświatowe (wielkość subwencji oświatowej, wydatki oświatowe budżetu, plany finansowe jednostek, oszacowanie subwencji przypadającej na jednostkę (ostrożnie!)

Propozycja zawartości informacji - cd

- Informacja o dokumentach przyjętych przez jst (strategia/polityka oświatowa; regulaminy, ...)
- Liczba nauczycieli zatrudnionych w jst, struktura awansu zawodowego, poziom wykształcenia nauczycieli
- Liczba pracowników administracji i obsługi
- Wskaźniki oświatowe wybrane przez jst jako ważne (np. koszt kształcenia na 1 ucznia w szkołach, koszt kształcenia 1 oddziału, średnie płace w poszczególnych stopniach awansu zawodowego nauczycieli, liczba nauczycieli na oddział, średnia liczba godzin realizowana przez nauczyciela)
- Liczba uczniów w oddziałach w szkole/ typach szkół

Propozycja zawartości informacji - cd

- Wyniki kształcenia (średnie wyniki??/ linie trendu?/ EWD?) w ujęciu kilkuletnim (EWD dla matur jest obecnie dla jednego trzyletniego okresu)
- Warunki kształcenia uczniów niepełnosprawnych
- Skala nauczania indywidualnego
- Wskaźniki dotyczące kształcenia specjalnego
- Organizacja dowozu uczniów
- Najważniejsze inwestycje
- Stan wyposażenia
- Pozyskiwanie zewnętrznych środków
- Sposoby wspierania różnych grup uczniów

- Warto dobierać wskaźniki pokazujących lokalną politykę oświatową
- Wskazywać realne problemy i sposoby rozwiązań
- Dokonywać porównań
 - z podobnymi samorządami
 - tych samych obszarów w kolejnych latach

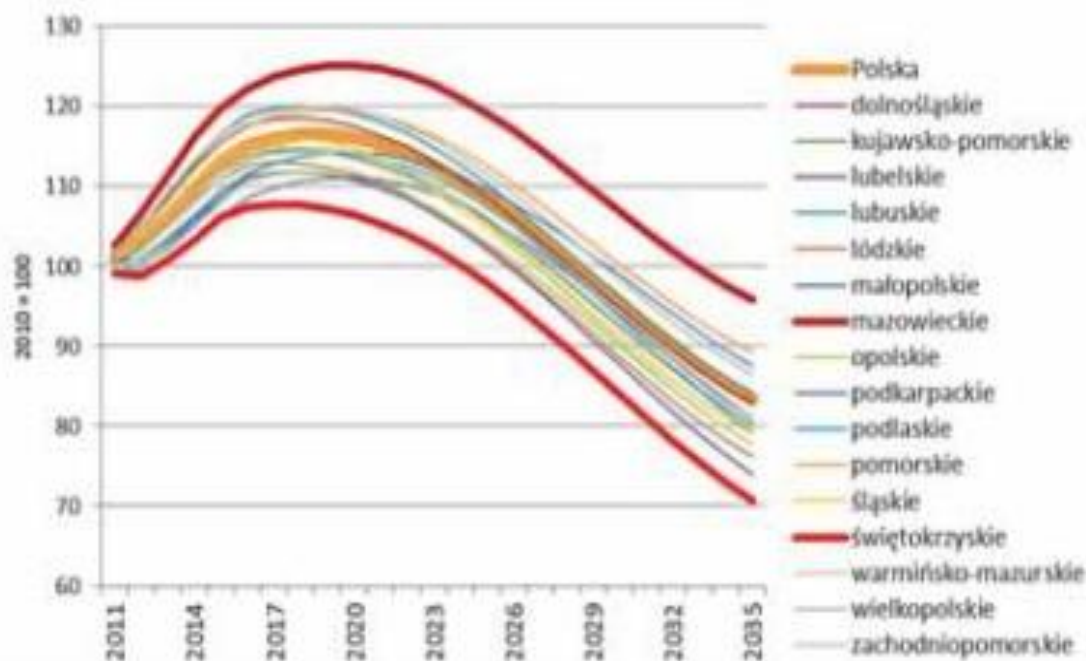
Użyteczność informacji

- Strategia oświatowa
- Także w przypadku mniej całościowych dokumentów
 - lokalne polityki oświatowe
 - Priorytety oświatowe
 - Kierunki działań w oświacie
 - Projekty, programy szkolne

Demografia

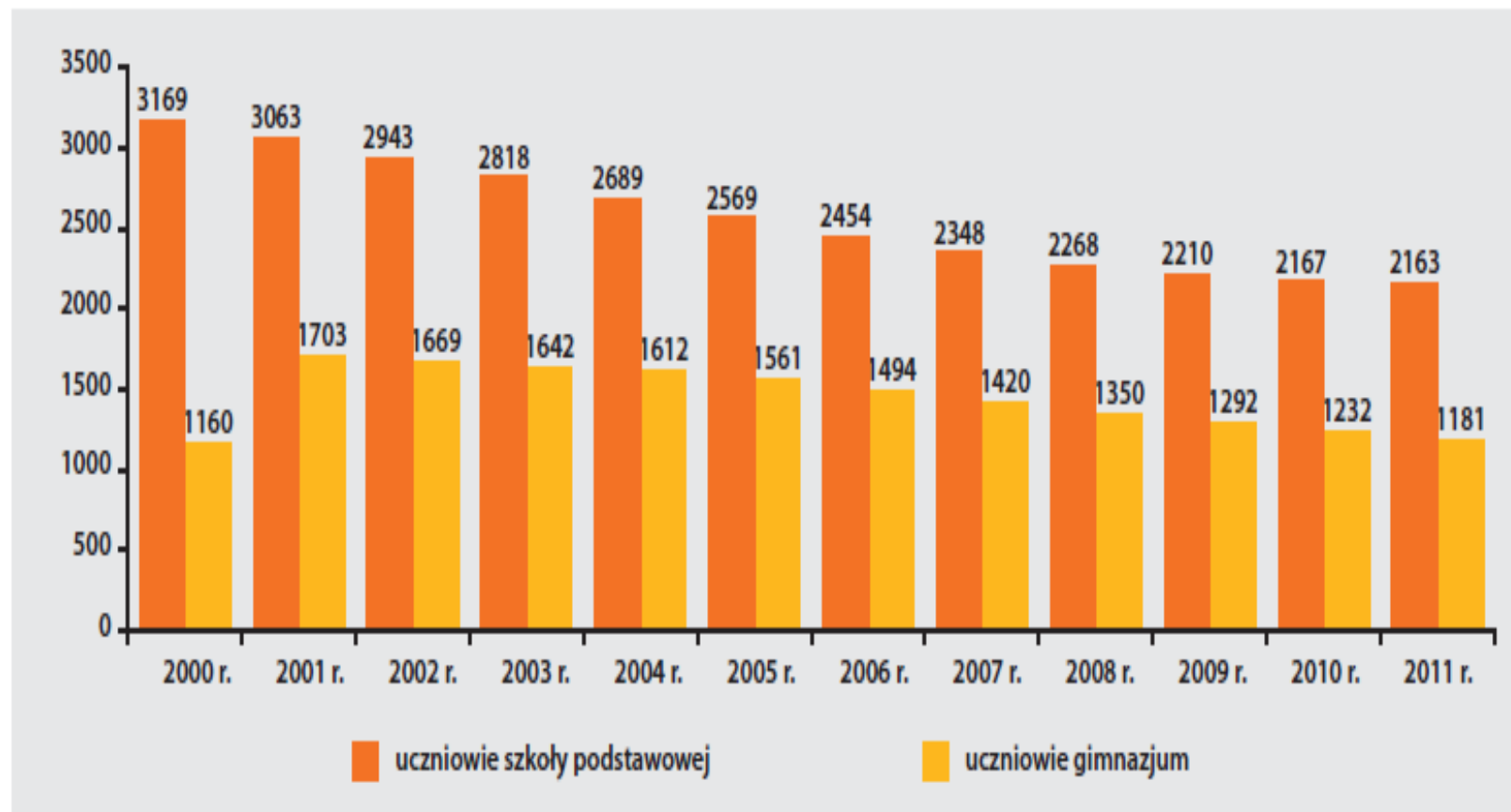
Rysunek 6. Prognozowana zmiana liczby dzieci w wieku 6-8 lat w Polsce w latach 2010-2035 w stosunku do 2010 r.

Źródło: Instytut Badań Edukacyjnych, *Raport o stanie edukacji 2010. Społeczeństwo w drodze do wiedzy*, 2011 r. na podstawie prognozy demograficznej GUS.

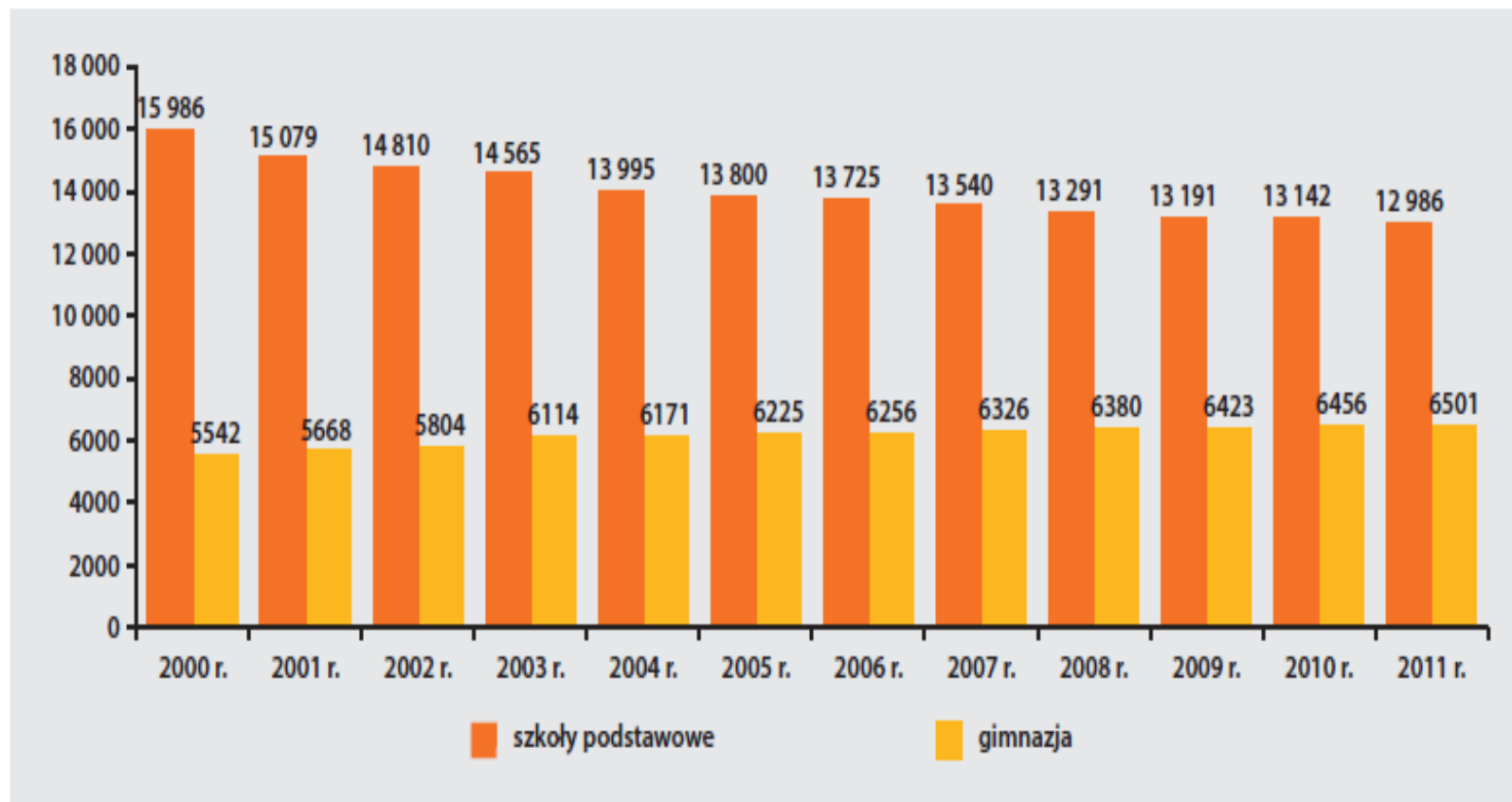
Wykres 1.8. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów w latach 2000–2011 (w tys.).

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

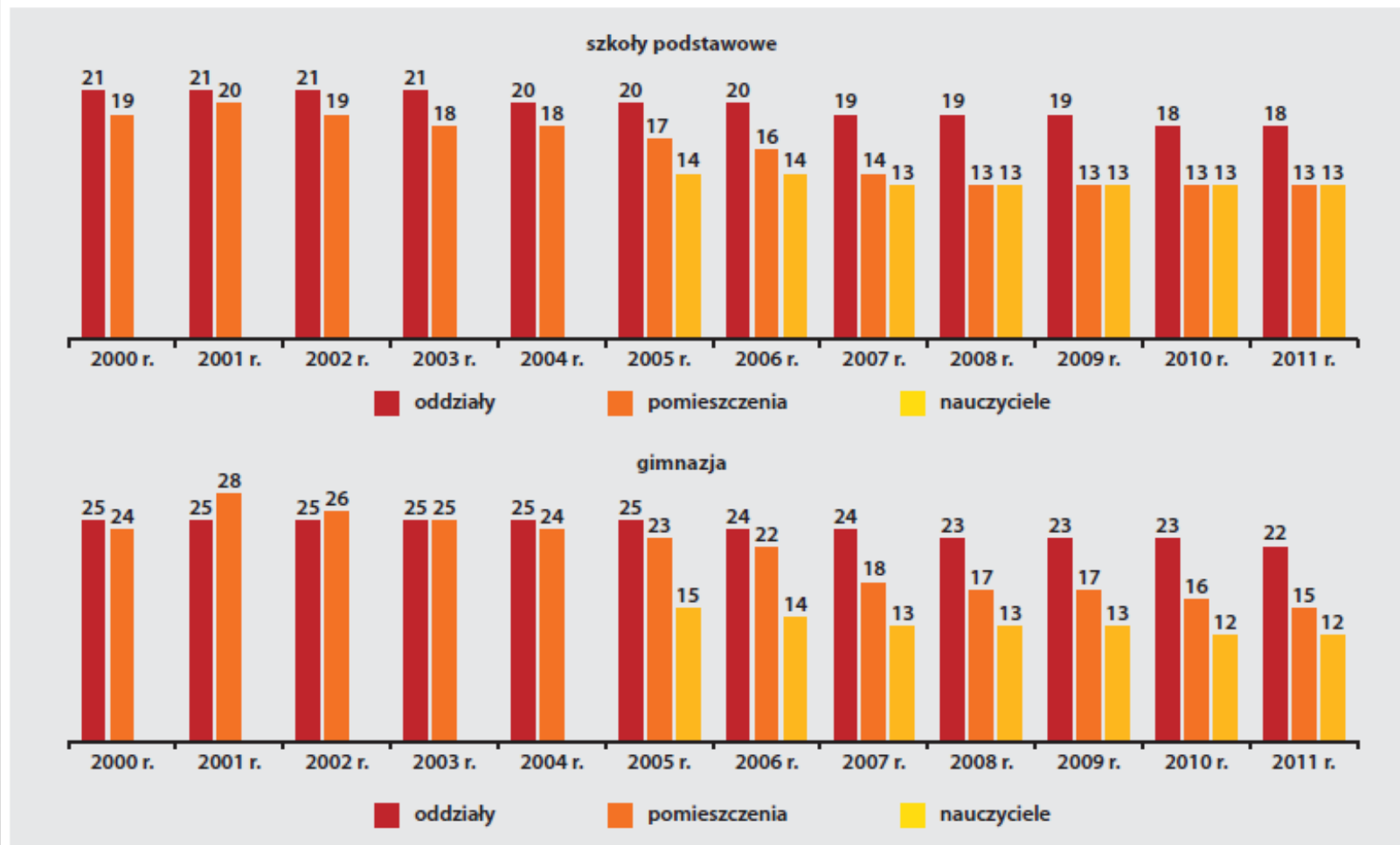
Wykres 1.9. Liczba szkół podstawowych i gimnazjów w latach 2000–2011.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Wykres 1.12. Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział, pomieszczenie i nauczyciela w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2000–2011.

Źródło: Bank Danych Lokalnych oraz Oświata i wychowanie w roku szkolnym (od 2005/2006 do 2011/2012), GUS.

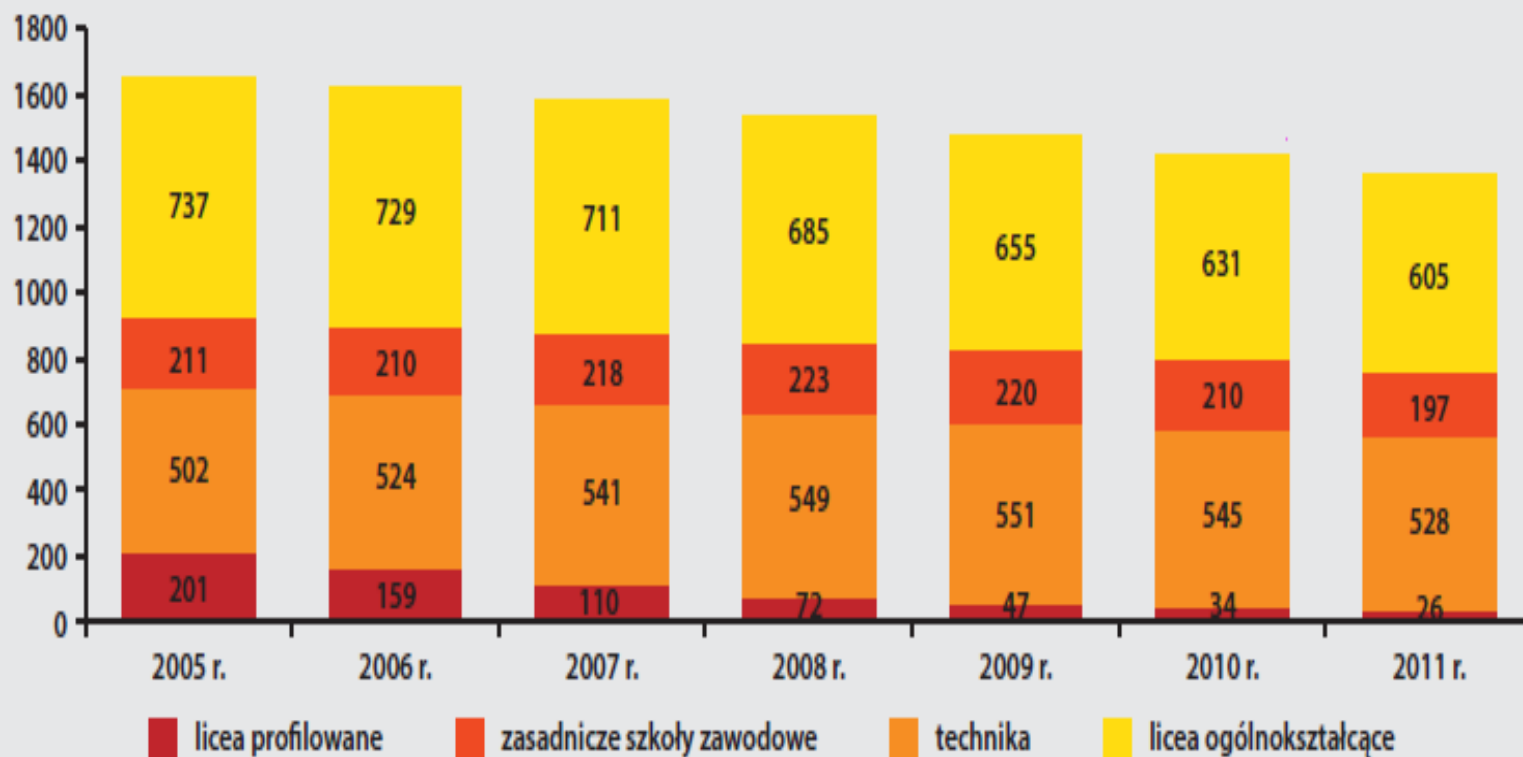
Tabela 1.2. Współczynniki skolaryzacji brutto i netto w latach 2005–2011 według typu jednostek samorządu terytorialnego (w %).

Jednostka terytorialna	WSPÓŁCZYNNIKI BRUTTO					
	szkoły podstawowe			gimnazja		
	2005	2010	2011	2005	2010	2011
POLSKA	99,64	99,36	99,81	101,26	100,66	100,00
gminy miejskie i miasta na prawach powiatu	103,67	103,68	106,09	108,54	110,65	110,95
gminy miejsko-wiejskie	99,35	98,44	97,99	100,47	99,39	98,11
gminy wiejskie	94,83	94,44	93,07	92,45	89,41	88,15
	WSPÓŁCZYNNIKI NETTO					
	szkoły podstawowe			gimnazja		
	2005	2010	2011	2005	2010	2011
POLSKA	98,13	96,49	95,28	95,79	93,92	93,33
gminy miejskie i miasta na prawach powiatu	101,75	100,09	100,31	100,87	100,86	101,14
gminy miejsko-wiejskie	97,79	95,94	94,22	95,27	93,04	91,87
gminy wiejskie	93,87	92,21	89,61	89,60	86,09	84,97

Źródło: obliczenia własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

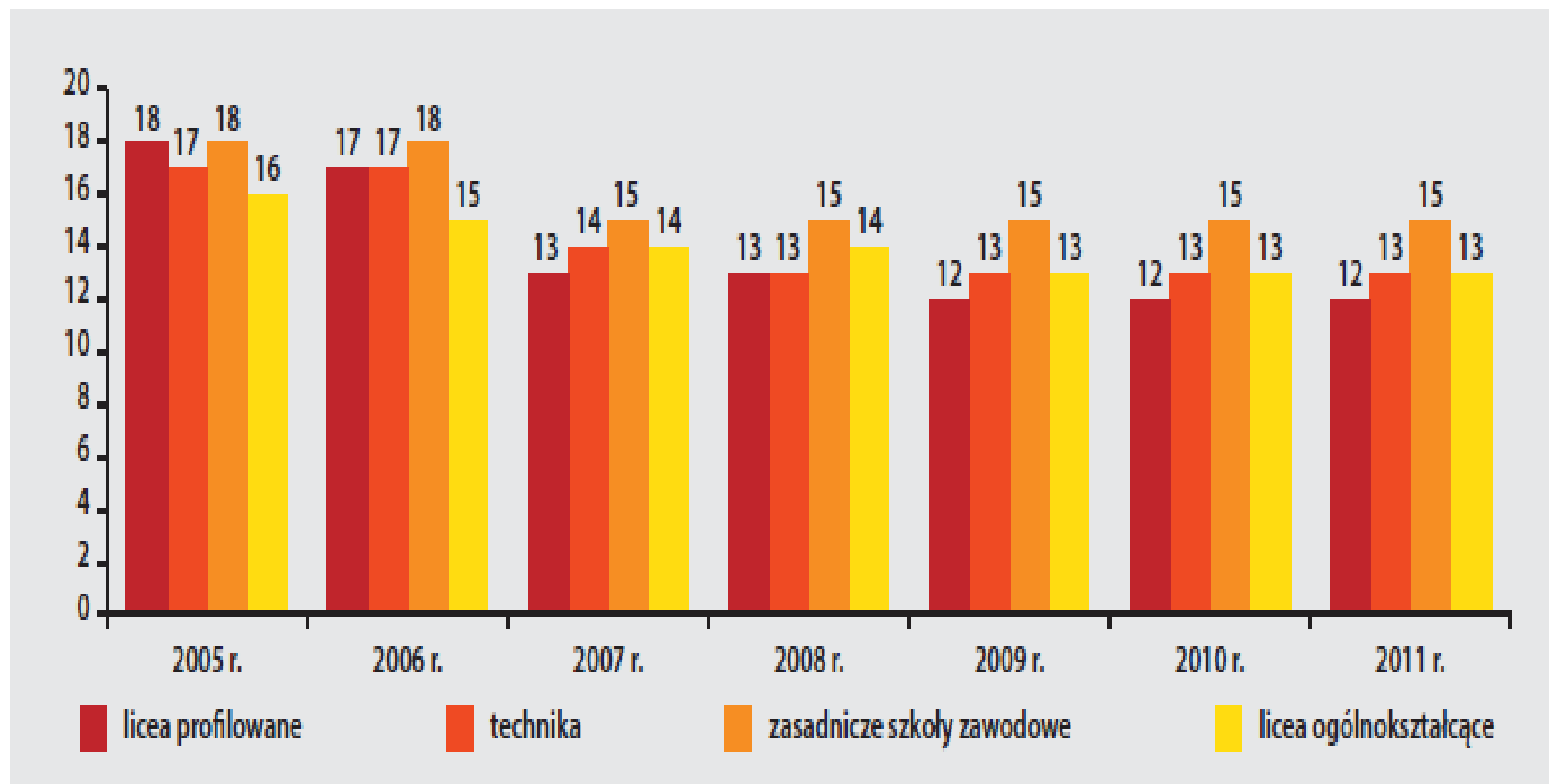
Wykres 1.14. Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych według ich typów w latach 2005–2011 (w tys.).

Źródło: obliczenia własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

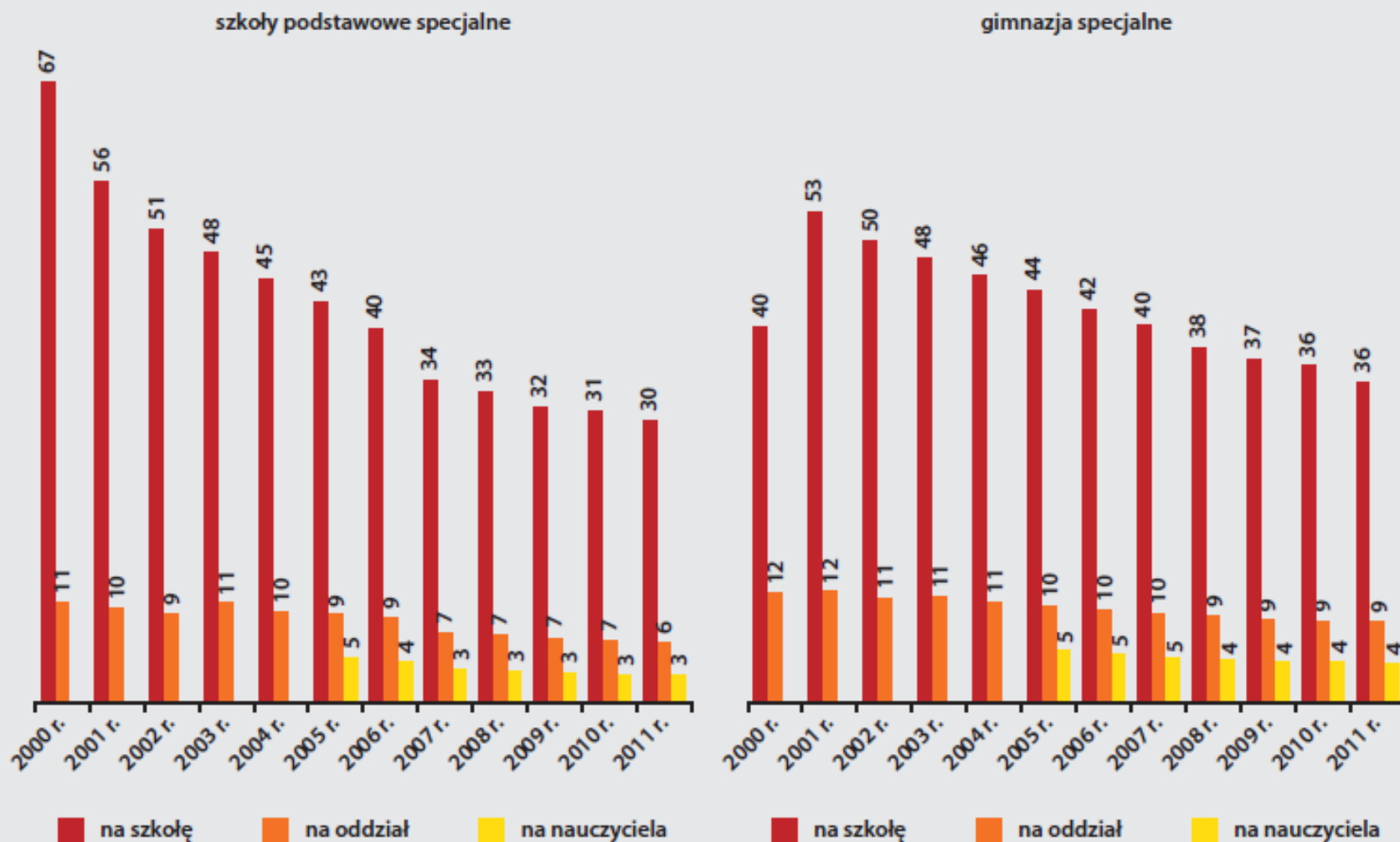
Wykres 1.17. Liczba uczniów przypadająca na 1 nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze w latach 2005–2011.

Źródło: obliczenia własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 1.18. Liczba uczniów szkół specjalnych przypadająca na szkołę, oddział i nauczyciela.

Wykres 1.26. Struktura rodzajowa wydatków samorządów na edukację w 2011 roku.

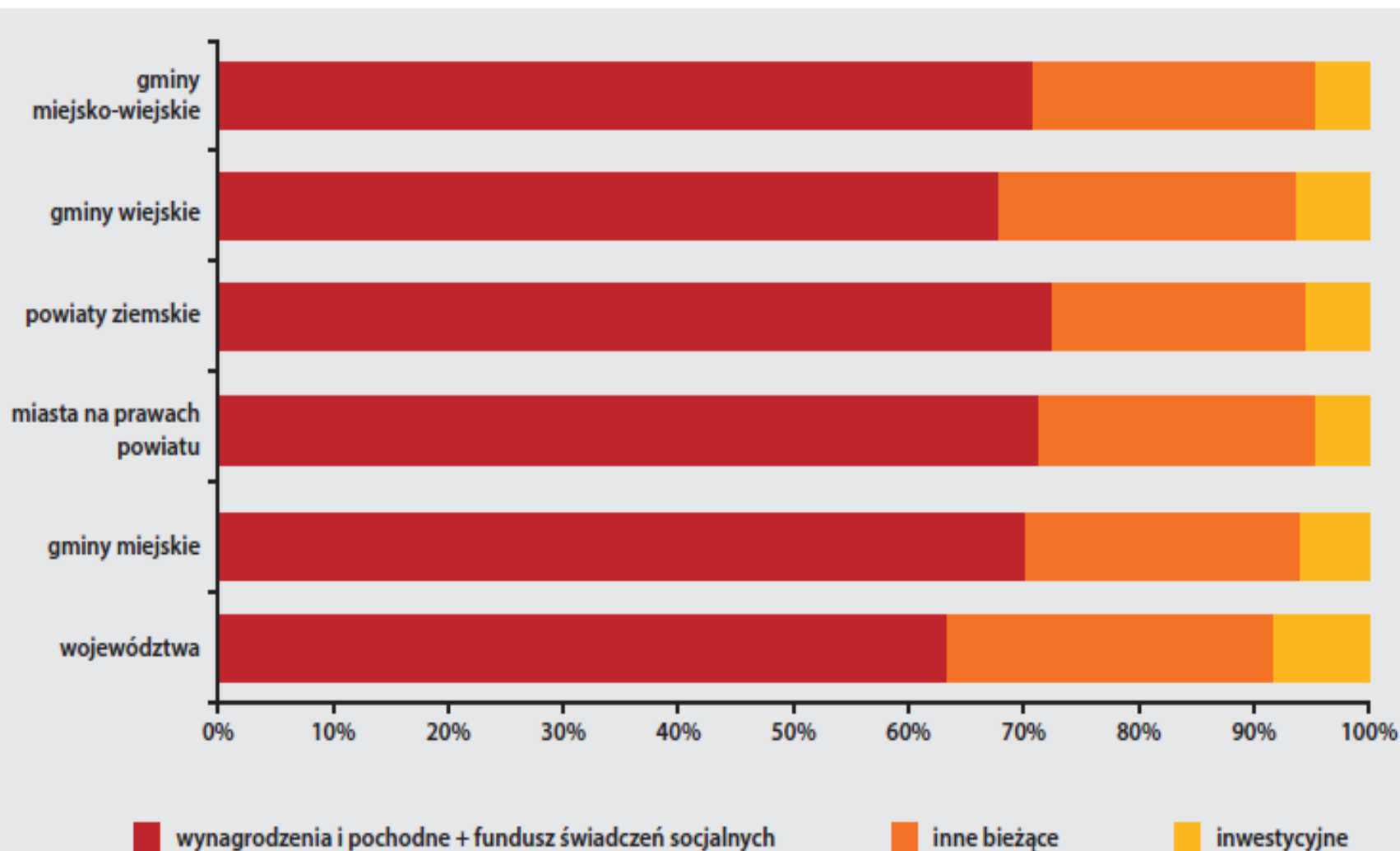

Tabela 1.9. Udział subwencji w finansowaniu zadań oświatowych samorządów w latach 2006–2011.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
województwa	58,6%	65,2%	69,3%	50,8%	70,4%	71,3%
powiaty ziemskie	88,1%	90,2%	92,4%	91,6%	89,8%	89,8%
miasta na prawach powiatu	59,8%	59,0%	58,7%	59,8%	59,7%	60,7%
gminy miejskie	53,6%	52,8%	52,3%	51,8%	50,5%	50,3%
gminy wiejskie	67,3%	66,6%	67,8%	67,0%	64,6%	64,1%
gminy miejsko-wiejskie	60,2%	59,1%	59,2%	59,2%	57,1%	57,8%
RAZEM	65,3%	65,0%	65,3%	65,0%	64,1%	64,5%

Dziękuję za uwagę